

מתוך 'מילון הדעות המוסכמות'

A

- ABELARD – אַבְּלָאר – מיותר לדעת ולו שמץ מן הפילוסופיה שלו, מיותר גם לדעת את שמותיהם של ספריו. – לרמוז בזהירות לסירוס שסירס אותו פּוֹלְבֶּר.¹ – קברם של לואיז ושל אבלאר; אם מוכיחים לך שהוא לא אמיתי, הרם קולך וצעק: "אתם מנפצים את אשליותיי".
- ABRICOTS – מְשִׁמְשִׁים – גם השנה לא יהיו לנו משמשים.
- ABSINTHE – אבסינט – רעל אלים ביותר – הרג יותר חיילים משהרגו הברואים.
- ACADÉMIE FRANÇAISE – האקדמיה הצרפתית – השמץ אותה, אך השתדל להשתייך אליה, אם אפשר.
- ALBÂTRE – בְּהֵט – משמש לתיאור אברי גופה היפים ביותר של האישה.
- ALCOOLISME – אלכוהוליזם – הסיבה לכל המחלות המודרניות.
- ALLEMANDS – גרמנים – עם של חולמי חלומות. (ישן) – איזה צבא מאורגן! לא פלא שהם ניצחו אותנו, לא היינו מוכנים.
- AMÉRIQUE – אמריקה – דוגמה נאה לאי-צדק: קולומבוס הוא שגילה אותה אך שמה נגזר משמו של אמריקו וספוצ'י. – להרחיב את הדיבור על הממשל העצמי.
- ANGLAIS – אנגלים – כולם עשירים.
- ANGLAISES – אנגליות – השתאָה על שיש להן ילדים יפים.
- APPARTEMENT DE GARÇON – דירת רווקים – שרויה תמיד באי סדר. – עם תכשיטים של אישה מפוזרים אי-פה אי-שם. – ריח סיגריות. – ניתן למצוא בה דברים מיוחדים במינם.

---

¹ Fulbert (1079-1142): איש דת, דוד של אלואיז. בכעסו על אבלאר פרץ אל חדרו עם קבוצת אנשי שלומו וסירס אותו כעונש על הרומן שהיה לו עם אלואיז.

- ARCHITECTES – ארכיטקטים – כולם מטומטמים. שוכחים תמיד את גרם המדרגות בבתים.
- ARCHITECTURE – ארכיטקטורה – יש רק ארבעה סגנונות של ארכיטקטורה. כמובן שאין מחשיבים את המצרית, את המיקנית-קיקלופית, את האשורית, את ההודית, את הסינית, את הגותית, את הרומאנית וכדומה.
- ARTISTES – אמנים – כולם ליצנים. שֶׁבַח את שוויון הנפש שלהם (ישן). – השתומם על שהם לבושים כאחד האדם (ישן). – מרוויחים סכומי כסף מטורפים אך משליכים אותם מבעד לחלונות. – מוזמנים תכופות לסעודות ערב בעיר. – אישה אמנית אינה יכולה להיות אלא פרוצה.
- ARTS – אמנויות – מובילות לבית החולים. – מיותרות למדי, כיוון שמחליפים אותן במכונות המייצרות הרבה יותר מהר.
- ASTRONOMIE – אסטרונומיה – מדע נאה. מועיל מאוד ל.. (אינו מועיל אלא ל..). – ובעניין זה, לְעַג לאסטרוולוגיה.
- ATHÉE – אתאיסט – עם של אתאיסטים לא יוכל להתקיים.
- AUTEUR – סופר – צריך "להכיר סופרים"; אין טעם לדעת את שמותיהם.

B

- BANQUIERS – בנקאים – כולם עשירים, ערבים, חמסנים.
- BASILIQUE – בזיליקה – מילה נרדפת יומרנית לכנסייה; תמיד מרשימה.
- BASQUES – בסקים – עם המיטיב מכולם לרוץ.
- BIBLIOTHÈQUE – ספרייה – צריך שתהיה לך תמיד בביתך, בעיקר כאשר אתה גר בכפר.
- BILLIARD – ביליארד – משחק אצילי. בכפר, אי אפשר בלעדיו.
- BLONDES – בלונדיניות – חמות יותר מברונטיות. (ראה ברונטיות)
- BOUDDHISME – בודהיזם – "דת כוזבת של הודו" (הגדרה של 'מילון בונייה', מהדורה ראשונה).²
- BRETONS – ברטונים – כולם אנשים הגונים, אך עקשנים.

² מילון בוייה (Bouillet), מילון אוניברסלי להיסטוריה ולגיאוגרפיה. חובר בידי Alexis Chassang ו-Marie-Nicolas Bouillet. המהדורה הראשונה הופיעה ב-1842.

• BRUNES – ברונטיות – חמות יותר מן הבלונדיניות (ראה בלונדיניות).

C

- CAFÉ – קפה – מעניק שאר רוח. טוב רק אם מוֹצָאוּ מלה-אֶבֶן³. בסעודת ערב, יש ללוגמו בעמידה. לבולעו בלי סוכר זה הָדוּר, משווה רושם שחיית במזרח.
- CALVITIE – קרחת – מופיעה תמיד מוקדם מדי ונגרמת מחמת הפקרות נעורים.
- CATHOLICISME – קתוליות – הייתה לה השפעה טובה מאוד על האמנויות.
- CAVALERIE – חיל פרשים – אצילי יותר מחיל הרגלים.
- CÉLÉBRITÉ – יְדוּעָנוּת – הידוענים: יש לשים לב לפרט הזעיר ביותר בחייהם הפרטיים על מנת להשמיצם.
- CENSURE – צנזורה – מועילה! למרות מה שאומרים.
- CHALEUR – חום – תמיד בלתי נסבל. – לא לשתות כאשר חם.
- CHAMPAGNE – שמפניה – מאפיינת סעודות ערב טקסיות. – העמד פנים שאתה מתעב אותה באומרך "זה לא יין". – מעוררת התלהבות בקרב פשוטי העם. – ברוסיה שותים אותה יותר מאשר בצרפת. – באמצעותה פשטו הרעיונות הצרפתיים באירופה. – בימי שלטון העוצרות,⁴ לא עשו דבר מלבד לשתות אותה. – (אולם לא שותים אותה – "סוכאים" אותה).
- CHIEN – כלב – נברא במיוחד כדי להציל את חיי אדונו. – (הכלב הוא האידיאל של) ידיד האדם (מפני שהוא עבדו הנאמן).
- CHIRURGIENS – כירורגים – יש להם לב קשוח: קיראו להם קְצָבִים.
- CHOLÉRA – כולרה – מְלוֹן גורם לכולרה. – מחלימים ממנה בשתיית הרבה תה עם רום.
- CHRISTIANISME – נצרות – שיחררה את העבדים.
- CIDRE – סיידר – מקלקל את השיניים.

---

³ Le Havre – עיר נמל בצפון צרפת

⁴ סגנון העוצרות בצרפת משל בשנים 1715-1723.

- CIGARES – סיגרים – אלה של הממשלה “כולם מצחינים” – טובים רק הסיגרים המוברחים.
- COCHONS – חזירים – פנים גופם “דומה לגמרי לגוף האדם”, צריך להשתמש בהם בבתי החולים כדי ללמוד אנטומיה.
- COMÉDIE – קומדיה – בחרוזים, כבר אינה מתאימה לתקופתנו. – עם זאת, יש בכל זאת להוקיר את הקומדיה העילית.⁵
- CRITIQUE – מבקר – תמיד רם מעלה. – אמור להכיר הכול, לדעת הכול, לקרוא הכול, לראות הכול. – כאשר אינו מוצא חן עיניך, אמור שהוא מסורס.
- CROCODILE – תמסח – מחקה זעקות של ילדים כדי למשוך אליו את האדם.
- CROISADES – מסעי צלב – היטיבו עם המסחר של ונציה.

D

- DAMAS – דמשק – המקום היחיד שיודעים לייצר בו חרבות. – כל להב טוב מקורו בדמשק.
- DENT – שן – סיידר, טבק, שקדים מסוכרים, גלידה, שינה בפה פעור ושתיה מיד אחרי אכילת מרק מזיקים לשיניים.
- DENT CEILLÈRE – ניב – שן שמסוכן לעקור מפני שהיא מקבילה לעין. עקירת שן “אינה מסבה הנאה.”
- DESCARTES – דקארט – אני חושב משמע אני קיים.
- DICTIONNAIRE DE RIMES – מילון חריזה – להשתמש בו? בושה!
- DIDEROT – דידרו – בא תמיד עם ד’אלוֹמְבֶר.⁶
- DIEU – אלוהים – וולטר בכבודו ובעצמו אמר “אם אלוהים לא היה קיים, צריך היה להמציאו!”
- DIPLOME – דיפלומה – סימן למדע – אינה מוכיחה דבר.

---

⁵ הקומדיה העילית היא זו של גדולי המחזאים, מולייר, קורניי, רסין ודומיהם.
⁶ Jean le Rond D'Alembert (1717-1783): מתמטיקאי, פיזיקאי, פילוסוף ותיאורטיקן של המוסיקה. חיבר עם דידרו את האינציקלופדיה, בעיקר את הערכים במתמטיקה ובמדע.

- **DIVORCE** – גירושים – אם נפוליאון לא היה מתגרש, הוא עדיין היה יושב על כס המלכות.
- **DOCTEUR** – רופא – תמיד מלווה ב"טוב", ובין אנשים, בשיחה בין קרובים, מלווה ב"או! לעזאזל, רופא!" כולם מטריאליסטים.
- **DORMIR (TROP)** – לישון (יותר מדי) – מעבה את הדם.

E

- **ÉGOÏSME** – אנוכיות – להתלונן על אנוכיותם של אחרים ולא להבחין באנוכיותך שלך.
- **ELÉPHANTS** – פילים – מתייחדים בזכרונם, ואוהבים את השמש.
- **EMBOINPOINT** – משמנים – סימן לעושר ולבטלנות.
- **ÉMIGRÉS** – מהגרים – התפרנסו ממתן שעורים בגיטרה ומעשיית סלט.
- **ÉTYMOLOGIE** – אטימולוגיה – אין דבר שקל יותר למוצאו בעזרת לטינית ומעט מחשבה.
- **EXÉCUTIONS CAPITALES** – הוצאות להורג – לרחם על הנשים ההולכות לחזות בהן.
- **EXERICE** – תרגיל התעמלות – שומר מפני כל המחלות: תמיד מומלץ להתעמל.

F

- **FEMMES DE CHAMBRE** – חדרניות – יפות יותר מגבירותיהן. יודעות את כל סודותיהן ומסגירות אותם. – כבודן מחולל תמיד על ידי בנם של בעלי הבית.
- **FIGARO (LE MARRIAGE DE)** – פיגרו (חתונתו של) – עוד אחת מהסיבות למהפכה!
- **FILLES** – נערות – למנוע מהן ספרים מכל סוג ומין. – לבטא מילה זו בביישנות.
- **FRANÇAIS** – צרפתים – העם הראשון ביקום.
- **FRESQUES** – ציורי קיר – אינם נעשים עוד.
- **FROID** – קור – בריא יותר מן החום.

• FROMAGE – גבינה – לצטט את האימרה של בְּרִיִּיה-סָאבָּאָרְן⁷: "ארוחת ערב בלי גבינה היא כאישה יפה בלי עין".
• FUGUE – פוגה – אין יודעים מה מהותה, אך צריך להצהיר שהיא קשה ומשעממת מאוד.

G

• GOMME ÉLASTIQUE – גומי אלסטי – מיוצר מכיס האשכים של סוס.
• GOTHIQUE – גותי – סגנון אדריכלי הנוטה לדת יותר מסגנונות אחרים.
• GRAMMAIRE – דקדוק – ללמדו לילדים החל מגיל צעיר מאוד, כדבר ברור וקל.
• GRAS – שֶׁמֶן – אנשים שמנים אינם צריכים ללמוד לשחות. – מייאשים את המוציאים להורג מפני שהם מערימים קשיים בביצוע. למשל: הגברת דו בְּרִי.⁸
• GRENOUILLE – צפרדע – הנקבה של הקרפד.

H

• HEBREU – עברית – עברית היא כל מה שאיננו מבינים.
• HERNIE – בְּקָע. – יש לכולם בלי ידיעתם.
• HIPPOCRATE – היפוקרטס – יש לצטטו תמיד בלטינית, מפני שהוא כתב ביוונית.
• HOMÈRE – הומרוס. – לא היה קיים מעולם. – מפורסם בשל חוש ההומור שלו ודרכו לצחוק: צחוק אפי.
• HÔTELS – בתי מלון. – טובים רק בשוויץ.
• HUILE D'OLIVE – שמן זית – אף פעם אינו טוב. – דאג שיהיה לך ידיד במרסיי שישלח לך חבית קטנה.

⁷ Jean Antelme Brillot-Savarin (1755-1826): משפטן, פוליטיקאי וגסטרונום. נודע בזכות גבינה הקרויה על שמו.

⁸ Madame du Barry (1743-1793): קורטיזנה שהפכה להיות פילגשו של לואי ה-XV מלך צרפת. הוצאה להורג בימי המהפכה והאגדה מצטטת את דבריה האחרונים לתליין "רק עוד רגע אחד, אדוני התליין, עוד רגע קטן אחד."

I

- IDÉAL – אידיאל – מיותר לגמרי.
- IDÉOLOGUE – אידיאולוג – כאלה הם כל העיתונאים.
- IDOLÂTRES – עובדי אלילים – כולם קניבלים.
- ILLUSIONS – אשליות – העמד פנים שיש לך הרבה מהן, התלונן על שאיבדת אותן.
- IMAGES – דימויים – יש מהם תמיד יותר מדי בשירה.
- IMPÉRIALISTES – אימפריאליסטים – כולם אנשים הגונים, שוחרי שלום, מנומסים, מכובדים.
- INSPIRATION (POÉTIQUE) – השראה (פואטית) – דברים המעוררים אותה: מראהו של היס, האהבה, האישה וכדומה.
- ITALIENS – איטלקים – כולם מוסיקאים, בוגדניים.

J

- JALOUSIE – קנאה – רגש נורא ואיום.
- JARDIN ANGLAIS – גן אנגלי – טבעי יותר מגן בסגנון צרפתי.
- JUSTICE – צדק – לעולם התעלם ממנו.

K

- KORAN – קוראן – ספרו של מוחמד ובו מדובר רק על אודות נשים.

L

- LAIT – חלב – ממוסס את הצדפות – מושך את הנחשים. – מלבין את העור: נשים בצרפת רוחצות באמבטיית חלב מדי בוקר.
- LANGUES VIVANTES – שפות חיות – האסונות של צרפת נובעים מכך שאין יודעים אותם די הצורך.
- LATIN – לטינית – שפה טבעית לאדם – מחבלת בכתיבה. – מועילה אך ורק לקריאת הכיתובים במזרקות הציבוריות. – יש להיזהר מציטטות בלטינית: הן תמיד מסתירות דבר-מה מפולפל.

- LIBERTÉ – חירות – או! חירות! כמה פשעים מבצעים בשמך! – יש לנו את כל החירויות הנחוצות.
- LITTÉRATURE – ספרות – עיסוקם של הבטלנים.
- LIVRE – ספר – כל ספר באשר הוא תמיד ארוך מדי.

(מצרפתית: אביבה ברק-הומי)